

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

בפני: כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד

כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ

כב' השופטת מרים סוקולוב

המערער: רן משה קורס

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד

- 1
- 2
- 3 מה דינו של מסרון שנשלף "מקרבינו" של מכשיר טלפון נייד, ללא צו של בית משפט המתיר את
- 4 החיפוש בטלפון.
- 5 זוהי הסוגיה המשפטית המרכזית שהוצבה לפתחנו בערעור זה.
- 6 בית משפט קמא סבר כי המסרון הוא ראיה קבילה, ובהסתמך עליו ועל ראיות נוספות הרשיע את
- 7 המערער בעבירות שיוחסו לו.
- 8
- 9 הסנגוריה טוענת כי בקבלת המסרון, כמו גם בתוצאה הסופית אליה הגיע בהסתמך על מכלול
- 10 הראיות, שגה בית המשפט, ומכאן הערעור על הכרעת הדין.
- 11 עוד מלינה הסנגוריה על הענישה שהוטלה על המערער, כשהדגש הוא על רכיב המאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

האישום

1
2
3 1. תומר לוי, המתלונן בתיק זה (להלן: "המתלונן"), מסר בשנת 2009 במשטרה הודעה מפלילה
4 כנגד המערער והיה רשום כעד תביעה בכתב האישום שהוגש נגדו, אם כי לא העיד במשפט
5 (להלן: "ההליך הפלילי"). בסיום אותו הליך פלילי הורשע המערער ודינו נגזר למאסר בפועל.

6
7 על-פי הנטען בכתב האישום הנוכחי: בעקבות ההרשעה המערער קשר קשר עם אחר, שזהותו
8 אינה ידועה, לביצוע עבירת סחיטה באיומים והטרדת עד (הכוונה למתלונן) בצוותא. במסגרת
9 הקשר בוצעו, בתקופה שבין אוגוסט 2010 לנובמבר אותה שנה, לא פחות מ- 12 פעולות
10 שמטרתן להביא את המתלונן להעביר כספים למערער. הפעולות כללו איומים ולצידן דרישות
11 כספיות מוגדרות. בשיחה הראשונה אמר האחר למתלונן כי עשה טעות והסתבך עם האדם הלא
12 נכון ועתה עליו לשלם לאותו אדם סך של 20,000 ₪. האחר הבהיר למתלונן כי הוא, המתלונן,
13 יודע היטב במי מדובר. כעבור כשבועיים שב ויצר האחר קשר עם המתלונן והורה לו להעביר
14 2,000 ₪ ואת שאר הסכום להביא בתאריך אחר. בשל האיומים, במועד שאינו ידוע במדויק,
15 כשבוע עובר לראש השנה תשע"א, שלשל המתלונן מעטפה ובה סך של 2,000 ₪ לתיבת הדואר
16 בבית הורי המערער.

17
18 לאחר מכן, במספר הזדמנויות נדרש המתלונן להשלים את התשלום תוך שהאחר מאשר את
19 קבלת הסכום שהועבר כאמור לבית הורי המערער.

20
21 בהמשך, הסלימו האיומים. כך, ביום 26.10.10 לאחר שהמתלונן לא העביר את יתרת הכספים
22 שלח המערער או האחר מסרון ממכשיר הטלפון הנייד של המערער לטלפון הנייד של המתלונן:
23 "אני רואה שאתה לוקח אותי אויר, מחר נעשה פגישה אצלך בדירה בפרישמן". ביום 29.10.10
24 שלח המערער או האדם האחר מסרון ממכשיר הטלפון של המערער לטלפון הנייד של המתלונן:
25 "מה נהיה? הבנתי, צפה פגיעה...". (להלן: "המסרונים המאיימים").

26
27 בימים שלאחר מכן חזר האחר ויצר קשר טלפוני עם המתלונן מספר פעמים, איים עליו ודרש
28 ממנו להעביר את הכסף לידיו, כשהוא נוקב כל פעם באתר אחר שבו על המערער למסור את
29 הכסף.

30
31 בגין המסכת העובדתית דלעיל יוחסו למערער העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע,
32 סחיטה באיומים והטרדת עד.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

הכרעת הדין

- 1
2
- 3 2. נקודת הפתיחה ממנה יצא הדיון בבית משפט קמא לדרכו, מצויה בהצהרתו של סנגורו דאז של
4 המערער (שאינו הסנגור דהיום) ולפיה אין מחלוקת שהמעשים המתוארים בכתב האישום
5 בוצעו, ומי שביצע אותם - עבר את העבירות שיוחסו למערער בכתב האישום.
6
- 7 הסוגיה שעל הפרק היא זהותו של המבצע, האם אכן המערער הוא העומד מאחורי המעשים.
8 הראיות שהונחו בפני בית המשפט בסוגיה זו הן ראיות נסיבתיות, שהרי, כפי שפורט לעיל –
9 הדובר בשיחות הטלפון היה "האחר" (עמו קשר המערער קשר לפי הנטען) והמתלונן לא טען כי
10 דיבר ישירות עם המערער. בסופו של יום, סברה כב' השופטת קמא, כי המסכת הנסיבתית
11 שהוכחה איתנה דיה, שעל כן הורשע המערער בכל שיוחס לו בכתב האישום.
12
- 13 להלן הנדבכים העיקריים עליהם מתבססת הקביעה כי המערער הוא הסוחט והמאיים:
14
- 15 א. חרף העובדה שאין מדובר בעדות ישירה באשר לזהות העבריין – עדותו של המתלונן היא
16 העדות המרכזית והיא מהווה את שלד הראיות. בית משפט קמא נתן אמון מלא בעדות זו
17 והתרשם כי עדותו של המתלונן שקולה, מהימנה ואינה מנסה לסבך את המערער מעבר
18 לעובדות המקרה. חשיבות יוחסה לכך שהמתלונן בתלונתו הראשונית במשטרה ביום
19 17.10.10 מסר כי לדעתו המערער לא קשור ישירות לסחיטה.
20
- 21 ב. למתלונן לא היה כל סכסוך או מחלוקת עם איש בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. בית
22 המשפט האמין כי לא היה כל גורם, מלבד המערער או גורם הקשור למערער, אשר עשוי היה
23 לפנות אליו באיומים בדרישה לתשלום כספים. המתלונן היה חבר ילדות של המערער, ועל
24 אף זאת הפליל אותו בסחר בסמים. הקביעה היא כי דווקא ההיכרות הוותיקה בין המערער
25 למתלונן היא שהובילה לנקמה בו. נדחתה הטענה כי עדים נוספים כנגד המערער לא נסחטו,
26 הגם שעבד עימם בצמידות ומכאן שאין סיבה להניח כי המתלונן נסחט על רקע זה.
27
- 28 ג. הסוחט הדובר בשיחות הטלפון ידע פרטים אישיים אודות המתלונן והמערער. הכוונה
29 למקום מגורי המתלונן ולחבר המשותף למתלונן ולמערער אשר עובד בקניון השרון.
30
- 31 ד. המתלונן השאיר מעטפה עם סך של 2,000 ₪ בתיבת הדואר בבית משפחת המערער,
32 המערער ואמו אישרו כי אכן התקבלה מעטפה עם סכום זה במועד הרלוונטי. הסבר
33 המערער כי אביו נהג להשאיר לו מעטפות עם כספים בתיבת הדואר, בשל היחסים העכורים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

- 1 עם אמו, נדחה על ידי בית משפט קמא כהסבר בעלמא, בעיקר בשל העובדה כי המערער לא
2 העיד את אביו בנושא. גם טענת המערער כי נהג לקבל מעטפות עם כספים בגין אספקת
3 סמים נדחתה על ידי בית המשפט מאחר ואירועים אלו קדמו למקרה הנדון. המתלונן העיד
4 כי הסוחט האלמוני אישר לו כי המעטפה התקבלה ואף דרש באחת השיחות שהמתלונן
5 ישוב ויעביר כספים באותה הדרך.
6
- 7 ה. השיחות והמסרונים למתלונן נערכו משלושה מספרי טלפון, לשניים מהם קשר ישיר
8 למערער. בנוסף, בטלפון הנייד של המערער נמצאו מסרונים מאימים שנשלחו למתלונן.
9
- 10 ו. באשר לשיחות האיומים:
11 כאמור מדובר בשלושה מספרי טלפון המסתיימים בספרות 018, 786 ו-909 (ואשר נצרכו על
12 גבי שלושה כרטיסי סים).
13 למערער היה קשר ישיר למספר הטלפון המסתיים במספר 018 - כרטיס הסים (עליו נצרב
14 המספר 018) הועמד לשימוש על ידי אמו (ת/40). בסים זה נעשה שימוש בשני מכשירי
15 טלפון שמספר הברזל שלהם 26430 ו-3350. גם ממספר הטלפון 786 נעשה שימוש באותם
16 שני מכשירי טלפון.
17 בית משפט קמא דחה את גרסת המערער בחקירתו במשטרה כי מספר הטלפון 018 לא היה
18 בשליטתו שכן זה נגנב עם מכשיר הטלפון מאופנועו. המערער חזר בו מגרסה זו בעדותו בבית
19 המשפט ולא יכול היה לספק הסבר לעובדה כי אותרו שיחות טלפון רבות מאוד (עשרות
20 שיחות) שבוצעו ממספר הטלפון שלו (0542305430), אל מספר 018. נתון המעיד על כך
21 שהמערער העמיד לשימוש "אחר" את מספר 018. בית משפט קמא בחן את מועדי שיחות
22 האיום, משכן ותדירותן ולאחר בחינת הסברי המערער לנושא קבע כי שוכנע שבוססה
23 תשתית ראייתית מפלילה הקושרת את המערער למספרי הטלפון.
24
- 25 ז. באשר למסרונים המאיימים:
26 אלה נשלחו ממספר 786 ונמצאו במכשיר הטלפון הנייד, שמספר הברזל שלו הוא 26435,
27 השייך למערער. בית משפט קמא קבע כי המסרונים קבילים כראיה. למערער לא היה הסבר
28 מניח את הדעת להימצאותם של המסרונים במכשיר הטלפון שלו.
29 המסרונים נשלחו למתלונן בשעת לילה מאוחרת בה שהה המערער במעצר בית אותו,
30 לדבריו, לא הפר, וגם נתון זה מתיישב עם המסקנה כי המערער הוא השולח. לכך מצטרפת
31 העובדה שמעשי הסחיטה החלו כחודש לאחר שהמערער סיים לרצות את עונשו. כפי שצוין
32 בפתיח, סוגיית המסרונים המאיימים היא הסוגיה המרכזית ונתייחס אליה בהמשך.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 14-06-61187 קורס נ' מדינת ישראל

ח. בית משפט קמא לא מצא בסיס לטענות המערער כי גורמים עבריינים עלומי שם הם אשר אחראים לסחיטת המתלונן. המערער לא חשף את זהות הגורמים העבריינים בטענה כי איבד את אמונו במשטרה לאחר שבעבר נמנעה המשטרה מלחקור טענותיו. ההסבר לאי חשיפת הזהות נדחה על ידי בית המשפט. התלונה אליה התייחס המערער - אותרה בידי גורמי החקירה, והסתבר כי האנשים שהוזכרו בה נחקרו. טענה נוספת שנדחתה בשל חוסר ההיגיון שבה היא כי גורמים עבריינים גילו יזמה עצמאית ופנו למתלונן על דעת עצמם במטרה לגבות ממנו את חובות המערער.

ט. נדחתה גם הטענה באשר למחדלי החקירה שלשיתת הסנגוריה פוגעים במשקל הראיות הקיימות. בגדר אותם מחדלי חקירה: לא אותר ה"אחר" ששוחח עם המתלונן ואיים עליו. לא אותרו כל מכשירי הטלפון מהם בוצעו שיחות האיומים; כך לא אותר מכשיר הטלפון שמספר הברזל שלו הוא 33550 ולא הוכח על ידי איש מקצוע קשר חד משמעי בין מכשירי הטלפון שמספר הברזל שלהם הוא 26435 ו-26430. אליבא דבית משפט קמא – חרף אותם מחדלים התביעה עמדה בנטל המוטל עליה.

השתלשלות דיונית:

3. כתב האישום בתיק זה הוגש ב- 15.11.10. לאחר שמיעת חלק מהעדויות ב- 21.01.13 הודה המערער בעובדות במסגרת הסדר טיעון. בעקבות הודייתו הורשע ונשלח לשירות המבחן.

בפני שירות המבחן השמיע המערער דברים מהם השתמעה כפירה בעובדות כתב האישום, שעל כן ביקש ב"כ המדינה כי המערער ישוב ויאשר הודייתו. בשלב זה הודיע המערער כי "אין לי איך להודות במשהו שאני לא עשיתי..." (עמ' 27 לפרוטוקול).

בתגובה ביקשה המדינה לחזור בה מהסדר הטיעון. בית המשפט קיבל את בקשת המדינה ונקבעו מועדים להוכחות.

בין היתר טוען בפנינו המערער כי חזרתו מהסדר הטיעון היא ביטוי לתחושת החפות שלו. ולא היא. המדינה היא שביקשה לחזור בה מהסדר הטיעון לאור התנהלותו של המערער, ולא חזקת החפות שזעקה מגרונו. התנהלות המערער יותר משהיא מצביעה על תחושת חפות מצביעה על שיקולי כדאיות מאוחרים שראו לנגד עיניהם את ההתפתחות בנושא הענישה הצפויה. ובפן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 הכללי- ההתפתלויות בנושא הסדר הטיעון מצביעות על העדר עקביות בהתנהלותו של המערער,
2 ומכאן חיזוק נוסף להתרשמותו של בית משפט קמא בנושא המהימנות.

הערעור (לעניין הכרעת הדין):

3
4
5
6 4. לצד הטענה המשפטית באשר לקבילות המסרונים (שהוצגה בפתיח) בפי המערער מספר השגות
7 נוספות, כולן יחד מתכנסות לטענה כי התשתית הראייתית – נגועה בספקות. אלה עיקרי
8 הדברים:

9
10 א. בתיק בו העיד המתלונן נגד המערער – העידו חמישה עדי תביעה נוספים. שניים מהם אפילו
11 עבדו עם המערער – איש מהם לא נסחט, שעל כן מדוע נבחר המערער דווקא?
12 ובאותו הקשר: המתלונן היה במצב כלכלי קשה. אין הגיון בהפניית איומי הסחיטה אליו
13 דווקא.

14
15 ב. כזכור, לא הייתה מחלוקת על כך שהדובר בשיחות האיומים והסחיטה אינו המערער אלא
16 אחר שבאמצעותו נדרש המתלונן להעביר את הכספים, ואין ביטחון שהכוונה הייתה למי
17 שהמתלונן הזכיר. בשורה התחתונה המתלונן הוא שהחליט כי המערער קשור לסחיטה ועל
18 דעת עצמו הניח את מעטפת הכספים בתיבת הדואר בבית משפחת המערער.

19
20 ג. ובאשר להתנהלותו של המערער לאחר הנחת הכסף: לקיחת מעטפת כסף אינה הוכחה לכך
21 כי המערער ידע מה מקורה, ביחוד כאשר מדובר במעטפה אחת בסכום לא נכבד. לפיכך שגה
22 בית משפט קמא כאשר זקף גם נתון זה לחובתו.

23
24 ד. ההיסק הנסיבתי הנסמך על נתוני מספרי הטלפון ומכשירי הטלפון אינו חד משמעי. לא
25 אותרו כל מכשירי הטלפון וכרטיסי הסיים מהם בוצעו השיחות ולפיכך לא הוכח כי מכשירי
26 הטלפון והשיחות שבוצעו מהם קשורים למערער. מדובר במחדלי חקירה אשר פועלים
27 לטובת המערער.

28
29 ה. המערער טען כי הוא עצמו נמצא בקשיים כלכליים ונתון לסחיטה מצד גורמים עברייניים.
30 גורמים אלה עשויים היו לאיים ולסחוט את המתלונן במטרה להגיע לכספים השייכים
31 למערער.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

דיון – סוגיית המסרונים:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

5. הערה מקדימה –

עד שאנו מגיעים לדיון לגופו אנו רואים להעיר כדלקמן:
צדק בית משפט קמא כאשר העיר כי הבעייתיות אשר לשליפת המסרונים רק "נרמזה" בחקירתו הנגדית של החוקר משה חדד (ששלף אותם) והועלתה מפורשות רק בסיכומים, למעלה משלוש שנים לאחר הגשת כתב האישום. הטענה במלוא זוהרה, תוך התמקדות בה כטענה מובילה – הועלתה רק בערכאת הערעור.
יש לכך משמעות לעניין האפשרות לקביעת ממצאי עובדה המשמשים מטבע הדברים בסיס ותשתית גם לדיון בסוגיה המשפטית.
מן הראוי היה שהטענה תועלה כבר בשלב ההקראה תוך אמירה מפורשת וחד משמעית, כי ההגנה מתנגדת להגשת המסרונים בשל אי חוקיות שדבקה בהם בהיעדרו של צו המכשיר את תפיסתם.

זוהי התשתית העובדתית ששימשה בסיס להכרעתו של בית המשפט:

א. בידי החוקרים היה צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, (להלן: "פסד"פ"), שמכוחו נתפסו מכשירי הטלפון הניידים (ת/22, ת/23). המכשירים נתפסו בחדרו של המערער, על השידה ליד המיטה. המערער אישר כי מדובר במכשירי טלפון נייד שבשימוש. בסיום החיפוש מלאו החוקרים דו"ח שבו ציינו מהם המכשירים שנתפסו. בדו"ח ת/28 מיום 9.11.10 נרשם על ידי החוקר כי שלפת המסרונים היתה "לאחר שהתשוד הסכים כי נעבור על הפלאפון שלו ונבדוק אותו" (להלן: "הטלפון הנייד"). אין חתימה של המערער על טופס כלשהו בו הוא מאשר את הסכמתו. אין פירוט מה בדיוק הוסבר למערער עובר להסכמתו, לא צוינו עדים שנכחו בחיפוש ולא נרשם כי המערער ויתר על נוכחות עדים. החוקר חדד לא נחקר בשאלת מיומנותו בנושא החיפוש במכשיר.

ב. כשנתיים לאחר תחילת שמיעת התיק בעת חקירת העד משה חדד (עמ' 22 לפרוטוקול מיום 02.12.12) נרמזה הבעייתיות בחיפוש בסלולרי באופן משתמע, מתוך השאלות שהופנו לחוקר חדד. ועדיין, גם בשלב זה הצטמצמה החקירה הנגדית לפסקה הבאה:

"ש: אני מפנה אותך למזכר ת/28. מפנה לשורה הראשונה. אתה כותב שהוא הסכים, למה לא החתמת אותו על שום מסמך?"

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

- 1 ת: הוא הסכים אז עשיתי זאת. אם לא היה מסכים אז לא
2 הייתי עושה.
3 ש: האם הזהרת אותו?
4 ת: למה כוונתך?
5 ש: הזהרת אותו בדבר המשמעויות והזכויות שלו?
6 ת: אני מסביר לכן אדם שאני רוצה לבדוק את הפלאפון שלו
7 שאני מחפש דברים שעלולים להפיל אותו והוא הסכים.
8 אני מאמין שהסברתי לו, אני עושה זאת לכולם.
9 ש: הנאשם טוען שלא הסברת לו ושהוא לא נתן את הסכמתו.
10 מה תגובתך?
11 ת: אני בד"כ מסביר ואני לא נוגע בפלאפון של בן אדם אם הוא
12 לא מסכים, יכולתי להוציא צו ללא הסכמתו. אם רשמתי
13 שהוא הסכים אז הוא הסכים, אם לא אז לא הייתי עושה
14 זאת. כל העיכוב בהוצאת צו הוא עוד יום אחד.
15 ש: אני אומר לך שאם היית מסביר כנראה שזה היה רשום.
16 ת: ממש לא".

17
18 חרף השאלה שהוטחה בחוקר ולפיה המערער טוען שלא הוסברו לו זכויותיו ומשמעות
19 החיפוש – המערער עצמו לא העלה כל טענה בנושא זה. לא היתה בפיו כל גרסה באשר למה
20 שהבין או לא הבין בזמן אמת כאשר החוקר תפס את המכשיר.
21

22 ג. חקירת המערער נעשתה בשעה 10:50. טרם החקירה הוא נועץ בעו"ד. ההודעה פותחת
23 במילים אלה:

24 "אני מבין במה אני חשוד, דיברתי עם עורך דין ואני עכשיו לא מעוניין
25 לדבר איתו" (ת/30, עמ' 1, שורה 1).

26
27 החיפוש בטלפון הנייד נעשה בשעה 12:00 (ת/28). הסכמתו איפוא של המערער לחיפוש
28 בטלפון הנייד ניתנה לאחר אותה התייעצות. לא היתה כל הסתייגות של המערער באשר
29 להיקפה של אותה התייעצות. מכל מקום, ההודעה שניתנה כאמור לאחר ההתייעצות
30 משקפת מודעות של המערער לזכויותיו (הוא אינו חותם כי "לא טוב לחתום").
31 לפיכך, ועל פני הדברים, הסכמתו לחיפוש בטלפון הנייד כמתואר ב-ת/28 היא הסכמה
32 מושכלת, ואינה הסכמה של מי שפועל בחוסר הבנה ומודעות למשמעות מעשיו. נשוב להיבט
33 זה בהמשך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1
2 ד. בית משפט קמא הגיע למסקנה כי אין בסיס ראיתי לטענת פגם בהסכמה והימנעות ממתן
3 הסבר "לנאשם". עדיין סברה כבי' השופטת קמא כי לעניין הפסילה החקיקתית, כפי
4 שנקבעה ברע"פ 10141/09 בן חיים נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (06.03.12) (להלן: "הלכת
5 בן חיים", "פרשת בן חיים"), והסכמה מדעת המונעת פסילה זו "יש מקום לקבוע כי יתכן
6 שנפל פגם בהסכמה שניתנה". הפגם, בהנחה שהוא קיים אינו מהווה בסיס לפסילת תוצרי
7 החיפוש, קרי: המסרונים. בשורה התחתונה המסרונים התקבלו כראיה "בעלת משקל
8 מלא".
9

הטיעון המשפטי

10
11 6. אליבא דב"כ המערער, המסרונים אינם קבילים כראיה.
12 אלו האדנים עליהם נשענת הטענה:
13 א. מכשיר טלפון נייד כמוהו כמחשב.
14 ב. חיפוש במחשב מוסדר בסעיף 23א' לפסד"פ, והוא מצריך צו של שופט. צו כזה לא ניתן
15 בענייננו.
16 ג. לא זו בלבד שלא היה צו – החיפוש לא עומד בתנאים הנוספים שנקבעו בפסד"פ- חיפוש
17 על ידי אדם מיומן ובנוכחות שני עדים.
18 ד. הסכמת המחזיק במכשיר – אין די בה. היא אינה יכולה להוות בסיס משפטי לחיפוש
19 בטלפון נייד.
20 ה. אפילו תאמר כי הסכמה די בה לצורך "הכשרת" החיפוש – נדרש כי תהיה זו הסכמה
21 מדעת. ההסכמה, כעולה מ-ת/28 ועדות החוקר חדד, אינה הסכמה מדעת.
22

טלפון נייד – האם מחשב?

23
24 7. לצורך הדיון בתיק זה – אנו מוכנים לצאת מנקודת ההנחה כי מכשיר טלפון נייד כמוהו כמחשב,
25 לעניין חיפוש בו.
26 אמרנו - מוכנים לצאת מנקודת ההנחה, משום שהמסקנה אינה נקיה מספקות ולא נבחנה עדיין
27 בחינה מעמיקה. בהתחשב בנוכחות המאסיבית, השימוש הנרחב במכשירי הטלפון הניידים
28 בחיינו, וההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום הסלולר, הדעת נותנת כי המחוקק יאמר את דברו
29 בצורה ברורה ומפורשת, ויגדיר בחוק את מעמדו של מכשיר טלפון נייד לצורכי חיפוש ולצרכים
30 אחרים. לעניין החיפוש – אין לשלול את האפשרות כי התייחסות נפרדת לטלפון נייד יתכן
31 והייתה מעמידה תנאים שונים (מאלו של מחשב) לעריכת החיפוש, ולו בשל הידע הבסיסי לפחות
32 שיש כמעט לכל אחד מיחידה הציבור באשר לשימוש במכשיר. ניצנים להתייחסות מפורשת בחוק

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 לנושא מכשירי הטלפון הניידים ניתן לראות בהצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -
2 המצאה, חיפוש ותפיסה), התשע"ד-2014 (להלן: "הצעת חוק סד"פ"). בהצעה זו קיימת
3 התייחסות לטלפונים ניידים והם נכללים בהגדרת "מחשב" תחת הביטוי "אמצעי אחסון אחר".
4 בדברי ההסבר לסעיף 72 להצעת חוק סד"פ נמנה מכשיר טלפון סלולארי כאחד מ"אמצעי אחסון
5 אחר":

6
7 **"כפי שמוצע לקבוע בסעיף 1 ההגדרה "מחשב" כוללת גם אמצעי**
8 **אחסון של חומר מחשב, לפיכך החדירה לחומר מחשב כוללת גם חדירה**
9 **לאמצעי אחסון אחר כדוגמת מחשב כף יד, מכשיר טלפון סלולארי, וכן**
10 **אמצעי אחסון של חומר מחשב כגון דיסקים, שההוראות הנוגעות**
11 **לביצוע פעולות בחומר מחשב ראוי שיחולו גם עליהם."** (הדגשה אינה
12 במקור).

13
14 עצם העובדה שדברי ההסבר מכילים התייחסות נפרדת למכשירי טלפון נייד, מלמדת כי ההכרה
15 בטלפון נייד כ"מחשב" לעניין הוצאת צווי חיפוש אינה מובנת מאליה. התייחסות זו – עולה
16 בקנה אחד עם הערתנו באשר לצורך בהסדר ספציפי בחוק בנושא זה.

17
18 מכל מקום **חוק המחשבים** התשנ"ה – 1995 מגדיר "מחשב" כך:

19
20 **"מחשב" – מכשיר הפועל באמצעות תוכנה לביצוע עיבוד אריתמטי**
21 **או לוגי של נתונים, וצידו ההיקפי, לרבות מערכת מחשבים, אך**
22 **למעט מחשב עזר."**

23
24 הסגור הפנה אותנו לפסיקה שניתנה בבתי משפט מחוזיים שהצביעה על קווי הדמיון בין מכשיר
25 טלפון נייד למחשב. האמירה היא כי גם מכשיר טלפון נייד מבוסס על תוכנה (שזהו הרכיב
26 העיקרי בהגדרת מחשב) והוא מקיים הרבה מהפונקציות של מחשב. לפיכך, יש מקום להשוות
27 בין שני המכשירים.

28
29 בת"פ (י-ם) 2077/06 מדינת ישראל נ' אליהו אריש, (פורסם בנבו) (6.3.07) (להלן: "עניין
30 אריש"):

31
32 **"...אמנם, לא הוכח בפניי כי מכשיר הטלפון הסלולארי ממנו הופק**
33 **המידע אכן פועל באמצעות תוכנה כאמור בהגדרת "מחשב" דלעיל,**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 או כי הוא מאפשר ביצוע פעולות שמדרך הטבע ניתן לעשותן
2 באמצעות מחשב (כגון: שליחת דואר אלקטרוני). עם זאת, ומבלי
3 לקבוע מסמרות בעניין, קיים זמיון רב, מבחינת הרציונל בבסיס
4 הדין המיוחד למחשבים, בין מחשב לבין טלפון סלולארי, מבחינת
5 המידע המאוחסן בהם ודרך פעולתם. [ראה גם ת"פ (ת"א) 40107/08
6 פרקליטות מחוז ת"א פלילי נ' פטימר איתי, (פורסם בנבו)
7 (29.10.08)].

8
9 כאמור, גישה זו מקובלת עלינו. לא מצאנו מקום לאמץ את פרשנות ב"כ המשיבה על פיה ניתן
10 לאבחן בין סוגי טלפונים ניידים, האם מדובר בטלפון "חכם" הנכנס לגדר הגדרת "מחשב"
11 לעומת טלפון מדור ישן אשר לא יכנס לגדרי הגדרת "מחשב". גם בטלפון הנייד הפשוט מהדור
12 הישן של המערער אוחסן מידע משמעותי. יחד עם זאת, הניסיון לאבחן בין סוגי טלפונים ניידים
13 מבהיר פעם נוספת את הצורך בהסדר מפורש ומפורט של הנושא. הסדר כזה ייתכן שייצור
14 קטגוריות שונות למכשירים שונים, או לחילופין סוגי חיפוש שונים בתוך המכשירים הניידים.
15 כפי שאמרנו בפתיח לפסקה זו, הידע הבסיסי ויותר מבסיסי שיש היום לכל ילד, יתכן והוא
16 מצדיק התייחסות אחרת, למשל לשליפת מסרונים.

חיפוש בטלפון נייד ללא צו חיפוש:

17
18
19 8. משקיבלנו כי טלפון נייד הוא כ"מחשב" לעניין סעיף 23 לפסד"פ, דרך המלך לערוך חיפוש
20 בטלפון נייד היא לאחר קבלת צו של שופט, כאמור בסעיף 23. צו שכזה- אין.
21 לטענת ב"כ המערער נתון זה חורף את גורלם של המסרונים והם אינם כשירים להתקבל
22 כראיה. הצו צריך להיות מפורט ולעמוד בדרישות החוק. במילים אחרות: ההיתר לחיפוש
23 בטלפון נייד צריך להיות מפורש. עליו להגדיר את מטרות החיפוש, את תנאיו ולהבטיח כי לא
24 יפגעו בפרטיותו של אדם מעבר לנדרש. עוד נדרש כי החיפוש ייערך על-ידי בעל תפקיד מיומן.
25 בנוסף על התנאים הייחודיים לחיפוש במחשב, צריכות להתקיים גם הדרישות לחיפוש "רגיל"
26 שאינו חיפוש במחשב. סעיף 26 לפסד"פ קובע, כי יש צורך בנוכחות שני עדים וגם תנאי זה צריך
27 להתמלא, כאשר מדובר בחיפוש במחשב.
28 כאמור, אין מחלוקת על כך שכל התנאים הללו כפשוטם לא התקיימו. יחד עם זאת, נראה לנו כי
29 לעובדה שאין התייחסות מפורשת לטלפון נייד בחוק, ומדובר במסקנה השוואתית, ייתכן ויש לה
30 השלכה באשר לשאלה מה יחשב כעמידה בתנאי החיפוש כפי שהוגדרו בסעיף 23 א'.
31 כך למשל באשר לצורך ב"בעל תפקיד מיומן" (סעי' 23א) כפי שצינו לעיל, לעניין הפעולה
32 שנעשתה במקרה הנוכחי – שליפת המסרונים, כל ילד יכול להיחשב כבעל מקצוע מיומן.
33 בעניין אריש, שהוזכר כבר לעיל אמר בית המשפט כדלקמן:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1
2 "אף בהנחה כי טלפון סלולארי עונה על הגדרת מחשב, במישרין או
3 בעקיפין, ברור כי לצורך הפקת מידע ממנו, כגון: רשימת שיחות נכנסות
4 ויוצאות, מסרונים שנשלחו וכו', אין צורך במיומנות מיוחדת מעבר
5 למיומנות של אדם סביר.

6 כאשר במחשב רגיל עסקינן, הרציונל העומד בבסיס דרישת המיומנות
7 הינו כפול: האחד, כי מעצם טיבה, חדירה למחשב והפקת פלטי חומר
8 חשב דורשים מיומנות. כך לדוגמה על המפעיל לדאוג כי הקבצים
9 שנבדקו על ידו לא ישונו, וכי לא יושארו עליהם "טביעות אצבעות"
10 האלקטרוניות, וזאת על מנת לא לפגוע במהימנות הראיות שיופקו בסופו
11 של יום. בנוסף, לעתים נדרש שחזורו של חומר שנמחק, "פיצוח"
12 סיסמאות וכיו"ב. הרציונל השני הינו, הרצון להגן על המחשב ותוכנו
13 מפני פגיעה על ידי מפעיל לא מיומן (עוד לעניין זה ר' נמרוד קוזלובסקי,
14 המחשב וההליך המשפטי – ראיות אלקטרוניות וסדרי דין, ההוצאה
15 לאור של לשכת עורכי הדין, התשס"א – 2000, בעמ' 76-74).

16 ביחס לטלפון סלולארי ברי כי החששות דלעיל אינם מתקיימים, בין
17 היתר נוכח האפשרויות והיישומים המצומצמים (יחסית למחשב ממש)
18 הנמצאים בו. משכך, ובנסיבות אלו "בעל תפקיד מיומן לביצוע פעולות
19 כאמור" יכול להיות אף שוטר רגיל...".

20
21 האמור לעיל – מקובל עלינו. כל שוטר יכול לבצע את המשימה הלא מורכבת של שליפת
22 המסרונים.

23 וחזרנו לנקודת המוצא שלנו בהקשר זה: יש להסדיר את נושא המכשירים הניידים בחוק, ועד אז
24 יש מקום לסברה כי ניתן לאפשר גמישות מסוימת באשר לתנאי החיפוש, מבלי לסטות מהוראות
25 החוק.

26 מדובר על כן בפן הפורמלי של היעדר הצו בהבדל מפגיעה ממשית במערער או באמינות המידע
27 שנשלף בשל דרך עריכת החיפוש. לא נטען גם כי היתה חדירה לפרטיות מעבר לנדרש.

האם רק צו מאפשר חיפוש בטלפון נייד?

28
29
30 9. לדעת הסנגור, התשובה לשאלה זו ברורה, רק צו יכול לאפשר חדירה לטלפון נייד.
31 הסנגור מפנה לעניין זה לנוהל של משטרת ישראל, שאינו מכיר באפשרות חיפוש בטלפון נייד על
32 בסיס הסכמה, דהיינו שלא על-פי צו, ולדעתו של הסנגור זוהי הפרשנות הראויה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 איננו שותפים למסקנה זו. נוהל משטרת ישראל ספק אם הוא יכול לשמש כלי פרשני כשמדובר
2 בהוראת חוק, מכל מקום גם בנוהל זה – אין אמירה באשר לפסילה של תוצרי החיפוש, שזוהי
3 התוצאה אליה חותר הסנגור. בנוסף לנוהל המשטרה מפנה הסנגור לפסיקה צבאית, שבחלקה
4 לפחות קובעת כי החיפוש יכול להיעשות גם מכוח הסכמה ולא רק מכוח צו. לפסיקה שצוטטה
5 אין ערך מנחה, שעל כן איננו רואים לבחון אותה ומכל מקום, כל שניתן ללמוד ממנה הוא
6 שהדעות חלוקות.

7
8 אסמכתא נוספת אליה מפנה הסנגור הינה הצעת חוק סד"פ שהוזכרה כבר, דהיינו סעיף 90(א)
9 להצעת החוק מורה כדלקמן:

10
11 **"שוטר רשאי לבצע חדירה לחומר מחשב בלא צו בית משפט, אם בעל**
12 **הרשאת הגישה לחומר המחשב הסכים לכך"** (ההדגשה שלי).

13
14 סעיף 81 להצעה קובע כי:

15
16 **"חדירה לחומר מחשב תבוצע על-פי צו בית משפט שניתן לפי סימן זה,**
17 **אלא אם כן הוענקה בחוק סמכות לביצוע חדירה לחומר מחשב בלא צו"**
18 (ההדגשה שלי).

19
20 בדברי ההסבר לסעיף זה נכתב כי:

21
22 **"כיום סעיף 23א(ב) לפסד"פ קובע כי חדירה לחומר מחשב תיעשה רק**
23 **לאחר קבלת צו המציין במפורש את ההיתר לחדור לחומר מחשב או**
24 **להפיק פלט..."** (בעמ' 626) (ההדגשה שלי).

25
26 לטענת הסנגור: הסעיפים המוצעים ודברי ההסבר שצוטטו מצביעים על כך ש**כיום** לא ניתן
27 לערוך חיפוש בטלפון נייד ללא צו **"ואין בהסכמה כדי להכשיר חיפוש שכזה..."** אין בדין
28 הישראלי לפחות **בהליך הפלילי** עיקרון כללי, לפיו הסכמה די בה להכשיר פעולה חקירתית או
29 ראייתית.

30 לשיטתנו – האמור בהצעת החוק ובדברי ההסבר אינו תומך במסקנה אליה חותר הסנגור.
31 הצעת החוק משקפת מחשבה משפטית הבוחנת מחדש את ההסדר הקיים. ההצעה מכירה
32 בהסכמה כתחליף לצו שופט, **בדרך המלך**. ושמה, יש בכך הכרה של המחוקק שהמחשב (ובוודאי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 מכשיר טלפון נייד) שוב אינם ייחודיים והם חלק מהוויית היום יום שעל כן יתכנו מקרים שבהם
2 ניתן להסתפק בהסכמה כתחליף לצו.
3 צודק הסנגור כאשר הוא מציין כי מדובר בהצעת חוק, והאמור בה מדגיש היעדר הסדר מסוג זה
4 כרגע, זאת מחד גיסא. מאידך גיסא, החוק לעתים קרובות פוסע לצד המצב הקיים בפועל וניתן
5 לראות בכך אמירה המיישרת קו עמו. הצעת החוק יכולה איפה להוות גושפנקה למציאות
6 בפועל.
7 מכל מקום, לא נראה לנו כי קיומה של הצעת החוק שולל לחלוטין את האפשרות לערוך חיפוש
8 מכוח מקור סמכות אחר, כשהכוונה לענייננו בעיקר היא להסכמה.
9 אכן, אין בדין הישראלי קביעה כללית גורפת הקובעת כי הסכמה – לעולם תכשיר כל פעולה
10 חקירתית, והדעת נותנת כי יהיו מקרים בהם ההסכמה או מקור אחר לפעולה חקירתית – לא
11 יספיקו. אלא שאין גם עיקרון נגדי הקובע כי לעולם לא ייתכן מסלול חלופי למסלול שהותווה
12 בחוק, כגון הוראת סעיף 23 בענייננו, שעל כן יש לבחון את ההלכה הקיימת לעניין המסלול
13 החלופי והתאמתה לענייננו.
14

הלכת בן חיים והשלכתה לענייננו:

15 10. כך נפסק בפרשת בן חיים:

16
17
18 **"הסכמה של האדם שהוא עצמו מושא החיפוש או שבביתו מבקשת**
19 **המשטרה לערוך חיפוש, שהיא הסכמה מדעת, עשויה להכשיר חיפוש**
20 **שאינו לו מקור סמכות אחר בדין"** (בפסקה 21) (ההדגשה שלי).
21

22 הלכת בן חיים לשיטתו של הסנגור – אינה רלוונטית, שהרי היא מסויגת למקרים בהם אין מקור
23 סמכות אחר. במקרה הנוכחי יש בדין מקור סמכות אחר (סעיף 23) שעל כן ההלכה אינה ישימה
24 לענייננו.
25 לטענה זו – התייחסנו לעיל.
26 לחילופין טוען הסנגור – גם אם הסכמה יכולה להוות מקור חלופי, הרי עליה להיות הסכמה
27 מדעת. הסכמה מדעת צריכה לכלול הבהרה מפורשת המופנית לחשוד כי נתונה לו הזכות לסרב
28 לביצוע החיפוש וכי הסירוב לא ייזקף לחובתו (ר' פרשת בן חיים עמ' 29).
29 הסבר שכזה לא ניתן ועל כן אין מדובר בהסכמה מדעת והגענו שוב למסקנה כי החיפוש בטלפון
30 הנייד – פסול.
31 כפי שצוטט לעיל, בית משפט קמא קבע כי על אף שהשוטר חدد ציין כי: **"אלמלא ההסכמה לא**
32 **היה נוגע בטלפון באותה עת והיה מוציא צו למחרת"** עדיין **"יש מקום לקבוע שנפל פגם**
33 **בהסכמה שניתנה"** בשל העובדה שהחוקר לא העיד מפורשות כי אמר למערער שזכותו לסרב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

קביעתה העובדתית של כב' השופטת קמא לפיה נפל פגם בהסכמה – אינה עומדת לבחינה
ערעורית בפנינו, שהרי המדינה – היא המשיבה ואינה המערערת, לפיכך הקביעה תישאר בעינה.
יחד עם זאת, לעניין הדיון בשאלה העיקרית, קרי: האם המסרונים אינם קבילים כראיה יש
משמעות להיקף הפגיעה במערער, והאם מדובר בפגיעה מהותית בזכויות יסוד שלו. בין היתר
נקבע בהלכת בן חיים:

”הסמכויות הניתנות לשוטר נועדו לאפשר לו למלא את תפקידיו
הנוגעים למניעת עבירות ולתפיסת עבריינים. תפקידים וסמכויות אלה
הוקנו לשוטרים על מנת לקדם את האינטרס הציבורי הרחב בהגנה על
הסדר הציבורי והביטחון האישי של בני הציבור כולו. עצם העובדה
שהשוטר פועל לשם מטרות אלה ולשם קידום האינטרס הציבורי כמובן
שאינה מכשירה את חריגת השוטר מסמכויותיו, אך יש בה כדי להשפיע
על פרשנות סמכויות אלה.”

על רקע זה ולענייננו – אין מקום להתערב בקביעתה העובדתית-משפטית של השופטת קמא
ולפיה אין מדובר בפגיעה מהותית. הקביעה מעוגנת היטב בחומר הראיות שהיה בפניה ולא בכדי
פרטנו את העובדות בפיסקה 2.

החיפוש נעשה לאחר התייעצות עם עו"ד, לא היתה בפי המערער כל טענה באשר לכך שלא הבין
בזמן אמת את משמעות החיפוש, והיה מודע לכך שהחוקר מחפש חומר מפליל. החוקר העיד כי
לא היה נוגע בטלפון הנייד ללא הסכמה, ובית המשפט האמין לו. החוסר הוא בתיעוד ההסכמה.
לעניין זה יש משמעות מוגבלת לכך שהחיפוש נעשה לפני שהלכת בן חיים באה לעולם שעל כן
הצורך ברישום מדוקדק של ההסכמה עדיין לא היה ברור. אכן – גם הלכת בן חיים ניתנה על
רקע המצב שקדם לה ועדיין קבעה מה שקבעה. עדיין לעניין היקף ומשמעות הפגם בהסכמה –
יש כאמור לעיתוי החיפוש משמעות מוגבלת. בשורה התחתונה – גם אם נפל פגם הוא מינורי
ושמא לא בכדי נמנע סנגורו של המערער בבית המשפט קמא מהנחת כל כובד המשקל על טענה
זו.

קבילות המסרונים:

11. ועל כל האמור לעיל – גם קביעה כי החיפוש פסול – עדיין אינה מביאה בהכרח למסקנה כי
תוצרי החיפוש פסולים. אין הוראה קטגורית הצמודה לסעיף זה ולפיה תוצרי החיפוש אינם
קבילים כראיה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 לשם ההשוואה נזכיר את הוראת סעיף 13 לחוק האזנות סתר, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק
2 האזנות סתר"):

3
4 "א) דברים שנקלטו בדרך של האזנת סתר בניגוד להוראות חוק זה
5 או להוראת סעיף 2א לחוק חסינות חברי הכנסת, לא יהיו קבילים
6 כראיה בבית משפט, אלא באחד משני אלה:

7 (1) בהליך פלילי בשל עבירה לפי חוק זה;

8 (2) בהליך פלילי בשל פשע חמור, אם בית משפט הורה על
9 קבילותה לאחר ששוכנע, מטעמים מיוחדים שיפרט, כי
10 בנסיבות העניין הצורך להגיע לחקר האמת עדיף על הצורך
11 להגן על הפרטיות. האזנת סתר שנעשתה שלא כדין בידי מי
12 שרשאי לקבל היתר להאזנת סתר, לא תהיה קבילה כראיה
13 לפי פסקה זו, אלא אם כן נעשתה בטעות בתום לב, תוך
14 שימוש מדומה בהרשאה חוקית".

15
16 כאמור, אין קביעה דומה בסעיף 23א', לפיכך, הפרת הוראת סעיף 23א' מעבירה אותנו למגרש
17 הפסילה הפסיקתית, בהבדל מפסילה חקיקתית. ובגדר פסיקה – הכוונה היא בעיקר לע"פ
18 5121/98 טור' רפאל יששכרוב נ' התובע הצבאי (פורסם בנבו) (04.05.06) (להלן: "הלכת
19 יששכרוב").

20
21 12. דוקטרינת הפסילה הפסיקתית מקנה לבית המשפט שיקול דעת נרחב באשר לפסילת הראיה גם
22 כאשר בהשגת הראיה כרוך פגם:

23
24 "לשם הכרעה בשאלה האם יש לפסול קבילותה של ראיה במסגרת
25 דוקטרינת הפסילה הפסיקתית, על בית-המשפט לבחון מגוון של
26 שיקולים בהתאם לנסיבות העניין המונח בפניו..."(עמוד 84, פסקה
27 69 להלכת יששכרוב).

28
29 ובאשר לשיקולים:

30 פסק הדין מונה שלוש קבוצות שיקולים אותם על בית המשפט לבחון: אופי וחומרת אי
31 החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת הראיה, מידת ההשפעה של האמצעי הפסול על הראיה והנזק
32 מול התועלת החברתית הכרוכים בפסילת הראיה.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 להלן נבחן את קבילות המסרונים במקרה הנוכחי תוך התייחסות לשיקולים דלעיל.
2 באשר למידת אי החוקיות בהשגת הראיה. אנו מפנים לכל האמור בפסקה לעיל. יש לשוב
3 ולהדגיש כי מכשיר הטלפון נתפס בחיפוש שנערך בדירת המערער מכח צו חיפוש כחוק. חשיבות
4 מיוחדת אנו רואים בכך שהמערער נועץ עם עורך דין טרם החקירה והחיפוש בטלפון הנייד.
5 בהתנהלותם של החוקרים בפרשה זו ככלל, יש כדי להצביע על הקפדה מצדם על זכויות החשוד,
6 בהבדל מניסיון להשיג ראיה מפלילה בכל מחיר. לעניין אופייה וחומריתה של אי החוקיות
7 שהייתה כרוכה בהשגת הראיה יש משמעות לקביעה זו. נזכור כי דוקטרינת הפסילה החקיקתית
8 נועדה לאזן בין הגנה על זכויות החשוד, ובין הצורך לשמור על האינטרס הציבורי שעניינו
9 המלחמה בפשע, הגנה על שלום הציבור ועוד. בגדר נוסחת האיזון דלעיל ובהתייחס ל: " **קבוצת**
10 **השיקולים הראשונה נוגעת לאופיה ולחומריתה של אי-החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת**
11 **הראיה. בהקשר זה נבחנות על ידי בית המשפט, בין היתר, מהות ההפרה ועוצמת הפגיעה**
12 **בזכויות הנחקר, וכמו כן נבחנת השאלה האם השימוש באמצעי החקירה הפסולים נעשה**
13 **במכוון ובזדון או בתום-לב...**" (הלכת בן חיים, עמ' 39-40).

14 לענייננו – מתן האפשרות להתייעצות שולל קיומה של כוונת מכוון לפגוע בזכויותיו של המערער
15 או זדון. נזכיר לעניין זה שוב את עיתויה הכרונולוגי של הלכת בן חיים יחסית לחקירה הנוכחית.
16 כאמור, הסנגור הביא לידיעתנו את האמור בנוהל האגף לחקירות ומודיעין ומחלקת תביעות
17 בנושא תפיסה וחיפוש במחשב. גם נוהל זה לא היה קיים בתאריך הרלוונטי (תחילתו מנובמבר
18 2011). ועוד נזכיר את עדותו של החוקר, כי לולא ההסכמה היה ממתין יום ומוציא צו של שופט.
19 אין כל סיבה שלא לייחס לכך את מלוא המשקל. החוקר הסביר כי יש הסכמה כפי שהוא מבין
20 אותה והתנהל בתום לב, בהבדל מלהיטות יתר להשגת הראיה.

21
22 קבוצת השיקולים השנייה עוסקת כאמור במידת השפעה על מהימנות הראיה שהושגה:

23
24 "בהקשר זה נדרש בית המשפט לבחון באיזו מידה אי ההגינות שהייתה
25 כרוכה בהשגת הראיה עשויה להשפיע על מהימנותה ועל ערכה
26 הראייתית, והאם לראיה שהושגה שלא כדין ישנו קיום נפרד ועצמאי
27 מאי-החוקיות או אי-ההגינות שהייתה כרוכה בהשגתה. במסגרת
28 קבוצת שיקולים זו עשויה להיות חשיבות רבה לאופיה של הראיה
29 ששאלת קבילותה עומדת על הפרק. כך למשל, כאשר מדובר בראיות
30 חפציות שהן בעלות קיום עצמאי ונפרד מאי-החוקיות שהייתה כרוכה
31 בהשגתן, ובדרך כלל לא יהיה באי-החוקיות האמורה כדי לפגוע
32 באמינותן" (הלכת בן חיים, עמ' 39-40).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1
2 לענייננו - דומה שהדברים מדברים בעד עצמם. לא היתה כל מחלוקת על אמינות המסרונים ולא
3 הוטל ספק באמתותם. מדובר "בראיה חפצית שהיא בעלת קיום עצמאי ונפרד מאי החוקיות
4 שהיה כרוך בהשגתה". נזכיר לעניין זה כל שנאמר לעיל באשר לטריוויאליות שבשליפה
5 המסרונים והיעדר כל צורך במיומנות.

6
7 חרף האמור לעיל והמסקנה החד משמעית באשר לקבילות המסרונים, לא יהא זה מיותר
8 להפנות לדברים הבאים המדברים בעד עצמם:

9
10 "יחד עם זאת, מוצא אני לנכון להסב את תשומת הלב של הרשות
11 החוקרת, כי ראוי היה לילך כאן "בדרך המלך", בטרם ביצוע החיפוש
12 בדירה, דהיינו: ליזום פנייה לבית המשפט בבקשה למתן צו חיפוש, או
13 לחילופין לתעד באופן מפורט את קבלת הסכמתו של בעל הדירה...
14 הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח העובדה שלא היתה פה דחיפות
15 יוצאת דופן בעריכת החיפוש בדירה, והמתנה מסוימת – ובדאי של
16 מספר שעות – לא היתה משנה דבר, בנסיבות העניין." [ע"פ 3636/12
17 אוסאמה שוויקי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)(20.10.13)].

18
19 ועל כך נאמר – ואידך זיל גמור.

20
21 באשר לקבוצה השלישית, קבוצה זו "נוגעת להשפעת פסילת הראיה על מלאכת עשיית הצדק
22 במובנה הרחב... הפרמטרים העיקריים בעניין זה הינם חשיבות הראיה להוכחת האשמה,
23 מהות העבירה המיוחסת לנאשם ומידת חומרתה..." (הלכת בן חיים, עמ' 40).

24
25 לענייננו, מדובר בראיה משמעותית וחשובה המצביעה על מעורבות המערער בעבירה מכוערת
26 וחמורה של סחיטת מי שהעיד כנגדו. החומרה נובעת גם מהסחיטה וגם משיבוש פוטנציאלי של
27 ההליך הפלילי עקב כך. קיימות אכן בתיק זה ראיות נוספות שיוצרות מסלול ראייתי נוסף –
28 עדיין מדובר בראיה חשובה שיכולה לשאת על גבה את משקל התיק.

29
30 סוף דבר בנקודה זו, המסרונים – קבילים ובעלי משקל מלא. די בהם ולו גם כראיה יחידה כדי
31 להביא למסקנה כי ההרשעה – בדין יסודה. בפועל, קיימות ראיות נוספות היוצרות מסלול
32 ראייתי מקביל, המביא לאותה מסקנה.

33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

המסלול המקביל:

13. איננו רואים להאריך באשר לראיות היוצרות יחד את המסלול המקביל משום שמקובלים עלינו כל ממצאיו ומסקנותיו של בית משפט קמא. הממצאים פורטו בפסקה 2 לעיל, והם יוצרים מערכת ראיות נסיבתית המסבכת את המערער בעבירות קשירת קשר לביצוע פשע, סחיטה באיומים והטרדת עד, עבירות אשר בוצעו בצוותא חדא עם אדם אחר אשר זהותו אינה ידועה. המערער לא סיפק הסברים מניחים את הדעת לשורה של שאלות ותהיות העולות מעדות המתלונן והראיות הנוספות שהציגה התביעה. ובכך נסגר המעגל או נראה לנו כי: **"...המסקנה ההגיונית היחידה העולה מהראיות הנסיבתיות הינה המסקנה המרשיעה"** [ע"פ 6073/11 סגל נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) (11.6.12)].

להלן ובקצרה נתייחס לחלק מהממצאים (שפורטו בפסקה 2) שיש להם חשיבות ומשמעות הטעונה הבהרה:

א. באשר למניע של המערער לסחוט דווקא את המתלונן ולא את יתר העדים כנגדו: המניע שנקבע על ידי בית משפט קמא הגיוני ומתיישב עם העובדות שהוכחו. העובדה שהמתלונן והמערער היו חברי ילדות אך הקשר ביניהם נותק לאחר עדות המתלונן כנגד המערער מסבירה את רצון המערער ב"נקמה" במתלונן. טענת המערער כי המתלונן היה נתון בקשיים כלכליים ולכן לא קיים הגיון כלכלי בסחיטתו מתיישבת אף היא עם מניע רגשי ורצון בנקמה.

ב. לכל אורך הדרך ניסה המערער להרחיק עצמו ממסכת האיומים והסחיטה בטענות מעורפלות אודות גורמים עבריינים, להם הוא חייב כספים, אשר פעלו לסחיטת המתלונן, כדי להחזיר לעצמם בדרך זו את הכספים אותם חייב להם המערער. על פניה, הטענה אינה מעוררת אמון במיוחד כך כאשר המערער סירב למסור פרטים קונקרטיים אודותיהם וראה זה פלא: ביום הדיון בערעור הודיע בא כוחו כי המערער התייצב בפני גורמי החקירה ומסר להם את פרטי הסוחט לכאורה אשר, למרבה הנוחות, אינו נמצא ארץ. את הדיון בפנינו פתח הסנגור במילים: **"היתה התפתחות דרמטית..."** (ר' עמ' 1 לפרוטוקול הדיון). ההתפתחות הדרמטית התבטאה בכך שהמערער פנה למשטרה ומסר את שמו של "האחר" (ששוחח עם המתלונן) שאותו גם הקליט לדבריו.

ג. בהסתמך על אותה התפתחות עתר הסנגור בתחילת דבריו בערעור לדחות את הדיון כדי שהמשטרה תמצה את החקירה באפיק זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

- 1 ד. לבקשתנו – הועמדה לעיוננו ההודעה שנגבתה מהמערער ב-1.12.14 ולאחר שעיינו בה –
2 דחינו את הבקשה של הדחיה תוך שאנו קובעים כי היא מהווה ניסיון לדחות את הדיון
3 בערעור, הא ותו לא (ר' עמ' 5 לפרוטוקול הדיון).
4
- 5 ה. בדיעבד, ולאחר סיום הדיון בערעור, התחזקה מסקנתנו כי מדובר בניסיון להתחמק ממתן
6 הדין העולה בקנה אחד עם כל התנהלותו של המערער לכל אורך הדרך.
7
- 8 ו. באורח לא מפתיע הסתבר כי "האחר" בשמו נקב המערער שוהה בחו"ל, לא ננקב כל תאריך
9 חזרה ועל פני הדברים לא ניתן לחקור אותו. שלא לדבר על הנימוק לגילוי המאוחר כפי
10 שנמסר על ידי המערער; האחר כך לדבריו – "היה חבר קרוב מאוד בזמנו למשפחת פשע
11 שאני הייתי חייב לה הרבה כסף ולא יכולתי להגיד את השם שלו מהסיבה הזאת עכשיו
12 הוא כבר מזמן לא חבר שלהם ואני גם אמרתי לו שאני הולך להגיד את כל מה שקרה"
13 (מתוך ההודעה). אין אנו נותנים אמון בגרסת המערער.
14 ההסבר נשמע על פניו מאולץ וללא מימד כלשהוא של שכנוע. משפחת הפשע נותרה משפחת
15 פשע, ואם חשש ממנה המערער בעבר – הדעת נותנת כי הוא חושש ממנה גם כעת. אם
16 הרהיב המערער עוז בשלב זה לפנות למשטרה – לא הייתה כל סיבה מדוע לא נהג כך בזמנו.
17
- 18 ז. מעניין לעניין באותו ענין: גם גרסאותיו לפיהן אותם גורמים עבריינים פעלו מיוזמתם וללא
19 ידיעתו לסחיטת המתלונן במטרה לפרוע את חובות המערער אינן הגיוניות. האדם האחר
20 אשר שוחח בטלפון עם המתלונן ידע פרטים אישיים אודותיו (מקום מגוריו, הכרות עם חבר
21 משותף העובד בקניון מסוים) אשר היו ידועים למערער; לא הוצגה דמות נוספת שבידה
22 המידע דלעיל. האדם האחר כזכור אישר את קבלת מעטפת הכספים ובהמשך גם דרש
23 מהמתלונן להעביר כספים נוספים באותה הדרך. לו מטרת הסוחטים היתה לגבות כספים
24 אותם חייב להם המערער אזי היו פועלים לקבלת הכסף לידיהם ולא מאפשרים מסירתו
25 לידי המערער.
26
- 27 ח. ועוד באשר למעטפת הכסף:
28 המערער ואמו העידו כי קיבלו את המעטפה עליה היה רשום שמו של המערער. ניסיונות
29 המערער לספק הסבר תמים לקבלת המעטפה עם הכספים - כשלו. המערער לא הצליח
30 לבסס את טענותיו כי אביו נהג להעביר אליו כספים באמצעות השארתם במעטפה בתיבת
31 הדואר. גם טענותיו על השארת מעטפות עם כסף בתמורה לאספקת סמים התבררו כלא
32 רלוונטיות למועד המקרה הנדון. קבלת הכסף, שהמתלונן לכל הדעות העביר אליו בשל
33 האיומים, היא ראייה חשובה מאין כמותה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 ט. ראייה חשובה ומרכזית נוספת הינה שיחות הטלפון המאיימות. מאידך שיחות הסחיטה
2 והאיום נפסקו עם מעצרו של המערער, עובדה אותה המערער לא ידע להסביר. ב"כ
3 המערער הצביע על מחדלי חקירה הקשורים בשיחות, מחדלי חקירה המתבטאים בכך שלא
4 אותרו כל מכשירי הטלפון ומספרי הטלפון (כרטיסי הסיים) מהם בוצעו השיחות. בית משפט
5 קמא לא סבר כי מחדלי החקירה, ככל שהם קיימים, מכרסמים במשקל הראיות ולא ראינו
6 להתערב במסקנתו. לאחר בחינה של כל הנתונים הרלוונטיים נקשר המערער למספרי
7 הטלפון ולמכשירי הטלפון, ולא סיפק הסברים אמינים לגבי הקשרים שכן הוכחו בינו לבין
8 חלק ממספרי הטלפון. כך לגבי מספר הסיים 018 אשר היה בחזקת אמו והועבר אליו וממנו
9 בוצעו שיחות האיום והסחיטה למתלונן. בחקירתו במשטרה טען המערער כי מכשיר
10 הטלפון עם כרטיס הסיים 018 נגנב מאופנועו, כשעומת המערער בחקירתו עם העובדה כי
11 קיים שיחות רבות עם מספר 018, אשר לכאורה נגנב, טען כי דבריו בחקירה לא תועדו
12 במדויק. בחקירתו הנגדית חזר בו מהטענה כי מכשיר הטלפון עם כרטיס הסיים 018 נגנב
13 מאופנועו והשיב כי מדובר באפשרות ולא מקרה שקרה. התמונה הכללית היא של גרסה
14 מתפתלת ולא אמינה, שמותירה בעינו את הממצא ולפיו הוא בעל הטלפון ממנו יצאו
15 השיחות המאיימות. משדחינו את הטענות בדבר קבילות המסרונים, הועבר אל שכם
16 המערער הנטל הטקטי למתן הסבר לקיומם. על דרך הסבר העלה המערער את האפשרות
17 שיתכן והגורמים העבריינים להם היה חייב כספים לקחו את הטלפון הנייד שלו ושלחו ממנו
18 את המסרונים המאיימים. על פניה אין בגרסה ממש ובדין נדחתה. נזכיר עוד כי המסרונים
19 נשלחו בשעות הלילה המאוחרות (14: 00: 01: 12: 01) שעות בהן שהה המערער במעצר בית,
20 אשר לטענתו לא הופר.

21
22

סוף דבר:

23 14. מכלול הראיות המרכיב את המסלול הראייתי הנוסף יש בו כדי לבסס הרשעתו של המערער אם
24 מכוח מסלול "המסרונים" ואם מכוח המסלול הנוסף, על אחת כמה וכמה מכוח שניהם יחד, אנו
25 דוחים את הערעור על הכרעת הדין.

26
27

באשר לענישה:

28 15. בית משפט קמא הטיל על המערער את העונשים הבאים:
29 א. מאסר בפועל לתקופה של 22 חודשים בניכוי ימי מעצרו.
30 ב. מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, לתקופה של 3 שנים משחרורו, והתנאי שלא יעבור
31 עבירה של סחיטה באיומים וקשירת קשר לפשע.
32 ג. מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, לתקופה של 3 שנים משחרורו, והתנאי שלא יעבור
33 עבירה של הטרדת עד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

- 1 ד. קנס בסך 1,000 ₪, או 5 ימי מאסר תמורתו.
- 2 ה. התחייבות בסך 10,000 ₪, להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע העבירות בהן הורשע.
- 3 ו. פיצוי למתלונן, בסך 10,000 ₪.
- 4
- 5 לעניין מתחם הענישה קבע בית המשפט לאחר שהתייחס לכל הפרמטרים הרלוונטיים כי הוא נע
- 6 בין 12 חודשי מאסר ל – 27 חודשים.
- 7 לא מצאנו מקום להתערב במתחם, וכפועל יוצא מכך לא מצאנו להתערב בענישה.
- 8
- 9 מתחם הענישה שנקבע בפועל, הולם את חומרת העבירות בהן הורשע המערער ואת פגיעתן
- 10 הקשה בסדרי השלטון והחוק.
- 11
- 12 עבירת הסחיטה באיומים חותרת תחת יסודות החברה והשלטון, הן פוגעות פגיעה קשה
- 13 בקורבנות החוששים להתלונן:
- 14
- 15 **"סחיטה באמצעות איומים פוגעת באופן ניכר בשלום הציבור, בשלוות**
- 16 **נפשו ובביטחונו. היא משבשת את מרקם חייהם של הנסחטים, במישור**
- 17 **האישי והכלכלי. היא מהווה עשיית דין עצמי וגורמת לשלילת קניינו**
- 18 **של האחר תוך פגיעה בחירותו. יתרה מכך, "מערכת היחסים" שבין**
- 19 **הסוחט לנסחט עלולה פעמים רבות לכפות על הנסחט "קשר של**
- 20 **שתיקה" אשר יקשה עליו להתלונן. ענישה מוחשית עשויה לסייע**
- 21 **בשבירת קשר השתיקה, הן על ידי תמרוץ הנסחט להתלונן והן על ידי**
- 22 **הרתעת הסוחט" [ע"פ 2580/14 - אבו ליל חסן נ' מדינת ישראל, תק-על**
- 23 **2014(3), 3600 (23/09/14)].**
- 24
- 25 אם כך בדרך כלל, על אחת כמה וכמה נכונים הדברים כאשר מדובר בסחיטה של עד פוטנציאלי
- 26 ש"העז" למסור גרסה במשטרה כנגד עבריין. במקרה דומה בו נסחט באיומים עד קבע כב' השו"י
- 27 הנדל כי "רף הענישה הגבוה שנקבע לעבירה, מהווה כלל מנחה בדבר העונש שיש לגזור על
- 28 הדורסים את הוראות החוק ברגל גסה" [ע"פ 1106/11 מדינת ישראל נ' ואקנין (פורסם בנבו)
- 29 (29.6.11)].
- 30
- 31 העונש שנגזר נמצא בחלקו העליון של מתחם הענישה, אולם לא מצאנו בנסיבותיו האישיות של
- 32 המערער הצדקה למיקום שונה של המערער במתחם שנקבע.
- 33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

1 לכה נוסף כה המערער ביצע את העבירות בעודו אסיר ברישיון, ובמהלך ניהול משפטו בתיק
2 שנדון ביצע עבירה נוספת בגינה הורשע. המערער לא נטל אחריות בגין מעשיו ואף לא ניכר כי
3 הוא פועל לשיקום והתרחקות מדרך הפשע.
4
5

6
7

לפיכך, ידחה הערעור על שני חלקיו.

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד

8
9
10
11
12
13

השופט ג'ורג קרא, סגן נשיאה:

אני מסכים.

השופט ג'ורג קרא, סגן נשיאה

14
15
16
17
18
19

השופטת מרים סוקולוב:

אני מסכימה.

מרים סוקולוב, שופטת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 61187-06-14 קורס נ' מדינת ישראל

אשר על-כן הוחלט כאמור בחוות-דעתה של כבוד הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד.

ניתן והודע היום, י' ניסן תשע"ה, 30/03/2015 במעמד הצדדים.

מרים סוקולוב, שופטת

ג'ורג קרא, ס"נ

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד